

EURÓPSKY PARLAMENT

2014 - 2019

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

2014/2228(INI)

16.4.2015

STANOVISKO

Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k odporúčaniam Európskej komisie k rokovaniu o Transatlantickom
obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP)
(2014/2228(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Bart Staes

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na spoločné vyhlásenie prezidenta USA Baracka Obamu, predsedu Európskej komisie Josého Manuela Barrosa a predsedu Európskej rady Hermana Van Rompuya z 13. februára 2013¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie o obchodných a investičných rokovaní EÚ so Spojenými štátmi americkými z 23. mája 2013²,
- so zreteľom na smernice na rokovania o Transatlantickom partnerstve v oblasti obchodu a investícií, medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými zo 14. júna 2013³,
- so zreteľom na správy o sanitárnych a fytosanitárnych opatreniach zástupcu USA pre otázky obchodu z roku 2013 a 2014⁴,
- so zreteľom na správy o technických prekážkach obchodu zástupcu USA pre otázky obchodu z roku 2013 a 2014⁵,
- so zreteľom na štúdie svojho generálneho riaditeľstva pre vnútorné politiky s názvom Právne dôsledky Transatlantického obchodného a investičného partnerstva (TTIP) pre *acquis communautaire* a sektory, ktoré sú dôležité z hľadiska výboru ENVI, o ktorých by sa mohlo rokovať⁶ a Legislatívne oblasti v rámci pôsobnosti výboru ENVI, ktoré sú dôležité z hľadiska rokovaní o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP), z novembra 2014⁷,
- so zreteľom na informačnú poznámku konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (UNCTAD) k urovnávaniu sporov medzi investorom a štátom (ISDS) v Spojených štátoch a Európskej únii z júna 2014⁸,
- so zreteľom na články 168 a 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a najmä na zásadu predbežnej opatrnosti uvedenú v článku 191 ods. 2,

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm.

² Prijaté texty, P7_TA(2013)0227.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/sk/pdf>

⁴ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20SPS.pdf>

http://www.ustr.gov/sites/default/files/FINAL-2014-SPS-Report-Compiled_0.pdf

⁵ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20TBT.pdf>

<http://www.ustr.gov/sites/default/files/2014%20TBT%20Report.pdf>

⁶ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET\(2013\)507492_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET(2013)507492_EN.pdf)

⁷ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET\(2014\)536293_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET(2014)536293_EN.pdf)

⁸ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaepcb2014d4_en.pdf

- so zreteľom na integrovaný prístup EÚ k potravinovej bezpečnosti („z farmy na stôl“) stanovený v roku 2004¹,
 - so zreteľom na výsledky prieskumu Eurobarometra z novembra 2014 týkajúceho sa transatlantickej obchodnej a investičnej dohody,
 - so zreteľom na smernicu 2001/81/ES o národných emisných stropoch, ktorá je súčasťou vykonávania tematickej stratégie o znečistení ovzdušia, a s ohľadom na právne predpisy týkajúce sa osobitných kategórií zdrojov, ako je Euro 5/6 a EURO VI, ktorých cieľom je obmedziť znečistenie ovzdušia spôsobujúce 400 000 predčasných úmrtí v Európe,
- A. keďže obchod už celé generácie vytvára v Európe rast, zamestnanosť a prosperitu; keďže však obchod a investície nie sú samoúčelným cieľom, ale mali by byť prostriedkom na zlepšovanie životnej úrovne, zvýšenie blahobytu, ochranu a podporu verejného zdravia, a mali by tiež prispievať k zabezpečeniu plnej zamestnanosti a udržateľnému využívaniu svetových zdrojov v súlade s cieľom trvalo udržateľného rozvoja a v záujme ochrany a zachovania životného prostredia;
 - B. keďže podľa prieskumu Eurobarometra z novembra 2014 je v 25 z 28 členských štátov EÚ väčšina európskych občanov za novú transatlantickú obchodnú a investičnú dohodu;
 - C. keďže Európa je kontinent so starnúcou populáciou, nedostatkom nerastných surovín, nízkou mierou pôrodnosti a sociálnym modelom založeným na vysokých výdavkoch v sociálnej oblasti v pomere k HDP a bude čoraz viac závisieť od rastu mimo EÚ, aby sa doma mohol vytvárať blahobyt na účel podpory sociálnych systémov, na ktoré sa bude v dôsledku zvyšujúcej sa strednej dĺžky života v spojení s poklesom populácie v produktívnom veku vyvíjať veľký tlak;
 - D. keďže podľa smerníc Rady na rokovania o TTIP² je cieľom dohody zvýšiť objem obchodu a investícií medzi EÚ a USA s cieľom vytvoriť nové hospodárske príležitosti pre tvorbu pracovných miest a rast prostredníctvom zlepšenia prístupu na trh a väčšej kompatibility v oblasti regulácie, a to odstránením zbytočných regulačných prekážok obchodu a vytýčením cesty pre celosvetové normy, pričom by sa malo potvrdiť, že trvalo udržateľný rozvoj je hlavným cieľom strán a že strany nebudú podporovať obchod alebo priame zahraničné investície zmiernením právnych predpisov a noriem v oblasti životného prostredia, zdravia a bezpečnosti; keďže Európska komisia³ a prezident Obama⁴ pri mnohých príležitostiach verejne vyhlásili, že nedôjde k zníženiu platných noriem na oboch stranách Atlantiku;
 - E. keďže USA už uzavreli viacero ďalších dohôd o obchodnom a investičnom partnerstve s inými globálnymi aktérmi;
 - F. keďže rokovania o TTIP zahŕňajú tri hlavné piliere týkajúce sa a) prístupu na trh, b)

¹ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/sk/pdf>

³ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-14-12_sk.htm

⁴ <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/03/26/press-conference-president-obama-european-council-president-van-rompuy-a>

regulačných otázok a necolných prekážok obchodu a c) pravidiel;

- G. keďže TTIP poskytuje príležitosť pripraviť podmienky pre prijatie prísnych noriem v určitých oblastiach týkajúcich sa ochrany verejného zdravia, zdravia zvierat a životného prostredia na celosvetovej úrovni;
- H. keďže napriek tomu existujú obavy, že cieľ TTIP znížiť a odstrániť existujúce necolné prekážky¹ by mohol viesť k dohode, ktorá by mohla ohroziť úroveň ochrany EÚ týkajúcu sa verejného zdravia vrátane potravinovej bezpečnosti, zdravia zvierat a životného prostredia;
- I. keďže existujú rozdiely medzi regulačnými systémami EÚ a USA tiež pokiaľ ide o ochranu verejného zdravia a životného prostredia vrátane bezpečnosti potravín, spotrebiteľských informácií a zdravia zvierat, a to z dôvodu odlišných právnych a politických kultúr, v ktorých sa odrážajú rozdielne záujmy a prístupy, napríklad rozdielne zásady (napr. zásada predbežnej opatrnosti), vnímanie hodnôt či odlišné politické ciele a metódy analýzy rizík;
- J. keďže EÚ a USA považujú niektoré normy v týchto oblastiach za prekážky obchodu²;
- K. keďže existujú obavy, že zámer prijať TTIP a podobné obchodné dohody už ovplyvnil návrhy a opatrenia Komisie týkajúce sa napríklad bezpečnosti potravín a ochrany klímy (napríklad redukcia prítomnosti patogénov, označovanie mäsa z klonovaných zvierat a ich potomstva a vykonávanie smernice o kvalite palív,);
- L. keďže existujú obavy, že návrhy ustanovení o spolupráci v oblasti regulácie týkajúcej sa právnych aktov, ktoré majú alebo pravdepodobne budú mať významný vplyv na obchod a investície medzi EÚ a USA
- poskytujú USA formálne práva, pokiaľ ide o vykonávacie akty, ktoré sa majú prijať podľa článku 291 ZFEÚ, zatiaľ čo Európsky parlament nemá v súvislosti s vykonávacími aktmi žiadnu kontrolnú právomoc,
 - poskytujú USA právo na uskutočnenie regulačnej výmeny vzťahujúcej sa na prijatie vnútroštátnych predpisov členskými štátmi, a to vrátane spoločného preskúmania možných spôsobov podpory regulačnej zlučiteľnosti,
 - by mohli de facto sťažiť EÚ možnosť ísť nad rámec medzinárodných nástrojov ako najmenšieho spoločného menovateľa v dôsledku záväzkov, ktoré prijala, pokiaľ ide o medzinárodnú spoluprácu v oblasti regulácie a uplatňovania medzinárodných nástrojov;
- M. keďže predpokladom dosiahnutia väčšej kompatibility v oblasti regulácie bez ohrozenia existujúcich a budúcich noriem EÚ v oblasti zdravia a životného prostredia je jasné rozlišovanie medzi oblasťami, kde sú ciele a úrovne ochrany podobné a oblasťami, kde sú rozdielne; keďže v oblastiach, kde sú ciele a úrovne ochrany podobné, je možné presadzovať spoločné prístupy alebo vzájomné uznávanie; keďže v oblastiach, kde sa

¹ Pozri správu o technických prekážkach obchodu zástupcu USA pre otázky obchodu z roku 2014, str. 45.

² Pre informácie o USA pozri správu o technických prekážkach obchodu zástupcu USA pre otázky obchodu z roku 2013 a 2014.

úroveň ochrany jasne líši, by sa spolupráca mala zamerať na výmenu informácií alebo harmonizáciu smerom hore;

- N. keďže zákonodarcovia EÚ a USA využívajú veľmi rozdielny prístup, pokiaľ ide o bezpečnosť potravín a krmív, konkrétne v oblasti povolení, označovania a kontroly GMO v rámci potravinového a krmivového reťazca, vysledovateľnosti mäsa, prístupu k patogénom, pesticídov a klonovaných zvierat ; keďže právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia a bezpečnosti potravín sú založené na zásade predbežnej opatrnosti a prístupe „z farmy na stôl“, ktorými sa stanovujú prísnejšie pravidlá EÚ, a preto by mali zostať zachované;
- O. keďže dosah budúceho TTIP na acquis EÚ v oblasti životného prostredia, zdravia a bezpečnosti potravín bude vo veľkej miere závisieť od presných ustanovení dohody; keďže obchodná dohoda nemôže za žiadnych okolností zmeniť existujúce právne predpisy v krajinách, ktoré sú jej zmluvnými stranami; keďže vykonávanie existujúcich právnych predpisov, ako aj prijatie budúcich právnych predpisov musí byť ponechané v právomoci demokraticky volených orgánov pri dodržaní zavedených postupov;
- P. keďže EÚ má v súčasnosti obmedzený prístup na trh USA v sektore námornej dopravy, pričom riadne vykonávanie TTIP by mohlo viesť k lepšej spolupráci, väčšiemu zblíženiu a hospodárskemu zisku pre európske podniky;
- Q. keďže na rozdiel od viac než 150 krajín na celom svete USA neratifikovali hlavné medzinárodné dohovory o chemických látkach (napr. Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach či Rotterdamský dohovor o obchode s vybranými nebezpečnými chemikáliami), čo naznačuje, že USA sú v oblasti medzinárodnej politiky týkajúcej sa chemických látok izolované; keďže USA okrem toho odmietajú vykonávať environmentálnu zložku Globálneho harmonizovaného systému klasifikácie a označovania chemických látok prijatého na úrovni OSN, čo naznačuje, že pokiaľ ide o chemické látky, medzi USA a EÚ existujú rozdielne názory na najzákladnejšej úrovni;
- R. keďže podľa správy USA o technických prekážkach obchodu z roku 2014 USA vyjadrovali obavy v súvislosti s REACH na každej schôdzi výboru Svetovej obchodnej organizácie pre technické prekážky obchodu od roku 2003, pričom vyjadrovali „obavy, že niektoré aspekty REACH sú diskriminačné, chýba im legitímne zdôvodnenie a predstavujú zbytočné prekážky pre obchod“, čo svedčí o pomerne zásadnom nesúhlase USA s REACH;
- S. keďže existuje všeobecná zhoda názorov o tom, že americký zákon o kontrole toxických látok (TSCA) prijatý v roku 1976 má podstatne odlišný charakter než nariadenie REACH prijaté v roku 2006; keďže z tohto dôvodu nie je cieľom rokovaní o TTIP zosúladiť tieto dva systémy; keďže sa však rokovania vzťahujú na budúcu spoluprácu pri vykonávaní nariadenia REACH; keďže vzhľadom na výrazne odlišné názory na riadenie rizík spojených s chemikáliami a zásadný a pretrvávajúci nesúhlas USA voči REACH neplýnú zo spolupráce pri vykonávaní týchto rozdielnych zákonov žiadne výhody, a to o to viac, že vykonávanie nie je ani zďaleka len čisto technickou či bezproblémovou záležitosťou;
- T. keďže existujú značné rozdiely medzi regulačnými systémami USA a EÚ, ktoré sa týkajú prípravkov na ochranu rastlín:

– v EÚ je zakázaných 82 účinných látok, ktoré sú v USA povolené;

– EÚ zámerne prijala vyrad'ovacie kritériá založené na riziku, ktorých cieľom je zakázať používanie účinných látok, ktoré sú karcinogénne, mutagénne, poškodzujú reprodukciu, perzistentné, toxické a bioakumulatívne, ako aj endokrinné disruptory stanovené v nariadení (ES) č. 1107/2009; USA trvajú na základe mnohých predpokladov a extrapolácií na prístupe založenom na riziku, a preto tolerujú používanie takýchto látok vzbudzujúcich veľké obavy;

– vo všeobecnosti je v EÚ v porovnaní s USA povolený nižší obsah rezíduí pesticídov v potravinách;

- U. keďže v návrhu textu na rokovania EÚ o sanitárnych a fyto-sanitárnych opatreniach predloženom na kolo rokovaní, ktoré sa konalo 29. septembra až 3. októbra 2014, sa zmluvným stranám odporúča, aby uplatnili tolerančné hodnoty a maximálne úrovne rezíduí stanovené výborom *Codex Alimentarius* do 12 mesiacov po ich prijatí, pokiaľ dovážajúca strana nevzniesla výhradu na schôdzi výboru *Codex Alimentarius*; keďže vo všeobecnosti je v EÚ v porovnaní s výborom *Codex Alimentarius* povolený nižší obsah rezíduí pesticídov v potravinách; keďže Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) vzniesol za posledné štyri roky výhradu v 31 až 57 % všetkých prípadoch, čo poukazuje na značný nesúhlas EFSA s normami stanovenými v uvedenom kódexe; keďže EFSA v súčasnosti neváha vyjadriť v rámci možnosti svojej výhrady; keďže je však veľmi otázne, či bude úrad EFSA po prijatí TTIP z politického hľadiska aj naďalej umožnené pokračovať v tomto prístupe, keďže cieľom návrhu textu je zaviazať EÚ a USA k spolupráci v medzinárodných normotvorných orgánoch „s cieľom dosiahnuť vzájomne uspokojivé výsledky“, čo by mohlo v budúcnosti odradiť úrad EFSA od vznášania výhrad v rámci výboru *Codex Alimentarius* a viesť tak k oslabeniu noriem v EÚ;
- V. keďže by sa malo zabrániť dovozu hydínového mäsa ošetrovaného antimikrobiálnymi roztokmi s obsahom chlórnanu sodného do EÚ ,
- W. keďže takmer ratifikovaná komplexná hospodárska a obchodná dohoda (CETA) už preukázala obchodný potenciál v poľnohospodársky citlivých oblastiach, ako je obchod s hovädzím mäsom, a to pri prísnom dodržiavaní európskych sanitárnych a fyto-sanitárnych noriem a metód¹;
- X. keďže správa USA o technických prekážkach obchodu z roku 2014 sa zmieňuje o obavách chemického odvetvia a odvetvia ochrany plodín v USA v súvislosti vyrad'ovacími kritériami založenými na riziku, ktoré sa majú vypracovať pre endokrinné disruptory, pričom uvádza, že USA vyjadrili obavy v súvislosti s návrhom GR pre životné prostredie na bilaterálnej úrovni, ako aj počas schôdzi výboru Svetovej obchodnej organizácie pre technické prekážky obchodu a výboru pre sanitárne a fyto-sanitárne opatrenia; keďže Komisia sa rozhodla začať v júli 2013 posúdenie vplyvu zamerané na vypracovanie kritérií pre endokrinné disruptory; keďže toto rozhodnutie je hlavným dôvodom, pre ktorý Komisia neprijala kritériá v štvorročnej lehote, ktorá skončila v decembri 2013; keďže zatiaľ čo USA privítali rozhodnutie Komisie, Rada i Európsky parlament sa rozhodli podporiť Švédsko v jeho žalobe týkajúcej sa nečinnosti Komisie, čo poukazuje na zásadne

¹ <http://www.globalmeatnews.com/Industry-Markets/Canada-to-develop-hormone-free-beef-for-EU>

odlišné názory, pokiaľ ide o povahu regulačných ustanovení právnych predpisov EÚ;

- Y. keďže medzi nezdravými potravinami a neprenosnými ochoreniami súvisiacimi so stravovaním existuje spojitosť; keďže podľa správy osobitného spravodajcu OSN o práve každého človeka na dosiahnutie najvyššej možnej úrovne fyzického a duševného zdravia svetový obchod, narastajúci prílev priamych zahraničných investícií v potravinárskom odvetví a všadeprítomný marketing nezdravých potravín prispeli k zvýšenej spotrebe nezdravých potravín¹; keďže osobitný spravodajca uviedol v závere svojej správy súbor odporúčaní pre štáty a potravinársky priemysel zameraných na prijatie konkrétnych krokov na zníženie výroby a spotreby nezdravých potravín a zvýšenie prístupnosti a cenovej dostupnosti zdravších stravovacích alternatív;
- Z. keďže podľa globálneho akčného plánu Svetovej zdravotníckej organizácie na prevenciu a kontrolu neprenosných ochorení na obdobie 2013 – 2020² sa kumulatívna strata produkcie z dôvodu štyroch hlavných neprenosných ochorení spolu s duševnými poruchami odhaduje na 47 miliárd USD; keďže podľa Svetovej zdravotníckej organizácie táto strata predstavuje 75 % svetového HDP v roku 2010 (63 miliárd USD); keďže podľa Svetovej zdravotníckej organizácie bude mať pokračovanie v doterajšom prístupe v súvislosti s neprenosnými ochoreniami za následok stratu produktivity a narastajúce náklady na zdravotnú starostlivosť vo všetkých krajinách;
- AA. keďže generálny riaditeľ Svetovej zdravotníckej organizácie na ôsmej svetovej konferencii o propagácii zdravia v júni 2013 uviedol, že „úsilie o predchádzanie neprenosným ochoreniam je v rozpore s podnikateľskými záujmami silných hospodárskych subjektov“³;
- AB. keďže TTIP by podobne ako v prípade Dohody o transpacifickom partnerstve mohlo obmedziť schopnosť EÚ a členských štátov chrániť politiku v oblasti výživy pred vplyvom záujmových skupín, obmedziť škálu intervencií, ktoré je možné použiť s cieľom aktívne odrádzať od spotreby menej zdravých potravín (a propagovať zdravé potraviny), a to aj prostredníctvom politik v oblasti verejného obstarávania, a, napokon, obmedziť kapacitu EÚ a členských štátov na vykonávanie týchto opatrení⁴;
- AC. keďže federálny zákon USA o dobrých životných podmienkach zvierat poskytuje výrazne nižšiu úroveň regulácie než v EÚ, pričom chýbajú právne predpisy o normách v oblasti dobrých životných podmienok hospodárskych zvierat pred zabitím; keďže Komisia bohužiaľ nepovažuje dobré životné podmienky zvierat za rovnakú obchodnú otázku ako bezpečnosť potravín alebo zdravie zvierat na účely požiadaviek v oblasti dovozu;
- AD. keďže EÚ a USA majú veľmi rozdielny regulačný prístup, východiskové priemerné emisie a úroveň ambícií, pokiaľ ide o zníženie priemerných emisií skleníkových plynov z ľahkých vozidiel; keďže táto oblasť by preto nemala byť predmetom vzájomného uznávania;

¹ http://www.unscn.org/files/Announcements/Other_announcements/A-HRC-26-31_en.pdf

² http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/94384/1/9789241506236_eng.pdf?ua=1

³ http://www.who.int/dg/speeches/2013/health_promotion_20130610/en/

⁴ [http://www.healthpolicyjrnl.com/article/S0168-8510\(14\)00203-6/abstract](http://www.healthpolicyjrnl.com/article/S0168-8510(14)00203-6/abstract)

- AE. keďže zákonodarcovia a regulačné orgány EÚ a USA prijali veľmi odlišný prístup k boju proti emisiám skleníkových plynov a riešeniu zmeny klímy; keďže boj proti významným hrozbám, ktoré predstavuje zmena klímy, ako aj zachovanie integrity prijatej politiky v oblasti zmeny klímy by mali mať prednosť pred podporou obchodu;
- AF. keďže je dôležité, aby sa prostredníctvom TTIP internalizovali externé klimatické, zdravotné a environmentálne náklady letectva, námornej dopravy a cestnej nákladnej dopravy s cieľom zabezpečiť udržateľnosť globálneho obchodu s tovarom; keďže v prípade, ak chýbajú účinné medzinárodné opatrenia na internalizáciu týchto nákladov, EÚ by mala zaviesť a implementovať regionálne nediskriminačné opatrenia na riešenie takýchto externých vplyvov;
- AG. keďže cieľom ustanovení o trvalo udržateľnom rozvoji v rámci TTIP by malo byť zabezpečenie vzájomného dopĺňania obchodných a environmentálnych politík, presadzovanie optimálneho využívania zdrojov v súlade s cieľom trvalo udržateľného rozvoja, ako aj posilnenie spolupráce v oblasti životného prostredia;
- AH. keďže v mnohých oblastiach, ako sú napríklad politiky v oblasti regulácie klímy a monitorovania emisií, má USA nižšie regulačné normy ako EÚ, čo má za následok vyššie výrobné náklady a náklady na dodržiavanie právnych predpisov v EÚ než v USA, a tým aj riziko úniku uhlíka a emisií;
- AI. keďže zníženie cieľov na tieto energeticky náročné tovary, pri ktorých sú náklady na dodržiavanie regulačných, environmentálnych a klimatických požiadaviek vyššie ako v USA, môže viesť k zníženiu konkurencieschopnosti produkcie EÚ v porovnaní s dovozom z USA, s ktorým nie sú spojené takéto náklady;
- AJ. keďže všeobecné zdravotné systémy sú súčasťou európskeho sociálneho modelu a členské štáty majú právomoc riadiť a organizovať zdravotnícke služby a zdravotnú starostlivosť;
- AK. keďže v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie sa vyžaduje, aby sa jeden rok po skončení skúšania na verejne prístupnej databáze zverejnil súhrn výsledkov všetkých klinických skúšaní a aby sa po ukončení postupu povoľovania alebo potom, čo žiadateľ stiahol žiadosť o povolenie na uvedenie na trh, zverejnila celá správa o klinickej štúdii; keďže americký zákon nevyžaduje tú istú úroveň transparentnosti;
- AL. keďže sa odhaduje, že náklady na lieky predstavujú 1,5 % európskeho HDP, a preto by akékoľvek zvýšenie ochrany duševného vlastníctva vyplývajúce z TTIP mohlo mať negatívny vplyv na náklady na zdravotnú starostlivosť;
- AM. keďže opatrenia v oblasti životného prostredia a zdravia patria podľa UNCTAD medzi tie vládne opatrenia, voči ktorým sa v prípade urovnávania sporov medzi investorom a štátom najčastejšie vznášajú námietky;
- AN. keďže Komisia sa 25. novembra 2014 rozhodla zvýšiť transparentnosť rokovaní o

TTIP¹; keďže toto rozhodnutie je vítané; keďže 7. januára 2015 európska ombudsmanka tiež uvítala pokrok, ktorý dosiahla Komisia v súvislosti so zvýšením transparentnosti rokovaní o TTIP, vyslovila však aj niekoľko odporúčaní týkajúcich sa ďalšieho zlepšovania²; keďže prístup k návrhom textov americkej strany by tiež zvýšil transparentnosť;

1. vyzýva Komisiu, aby dodržiavala všeobecné zásady a ciele smernice Rady týkajúce sa rokovaní o TTIP;
2. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby boli počas rokovaní dodržiavané politiky a zásady EÚ týkajúce sa ochrany a zlepšovania kvality verejného zdravia, zdravia zvierat a životného prostredia, a to de jure, ako aj de facto, a aby boli v plnej miere zohľadnené v konečnej dohode o TTIP;
3. vyzýva Komisiu, aby zaručila, že TTIP nebude mať vplyv na právo, možnosti a legislatívne postupy EÚ a členských štátov, ktoré sa týkajú prijímania, vykonávania a presadzovania súčasných, ako aj budúcich opatrení potrebných na plnenie legitímnych cieľov verejnej politiky, napríklad v sociálnej oblasti, environmentálnej oblasti, v oblasti verejného zdravia a bezpečnosti, v súlade s ich právomocami a nediskriminačným spôsobom;
4. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby žiadna dohoda, či už prostredníctvom horizontálnej kapitoly o regulačnej spolupráci, alebo prostredníctvom odvetvových ustanovení, nevedla k zníženiu existujúcich noriem v oblasti životného prostredia, zdravia a bezpečnosti, a aby tiež zabezpečila, aby nemala vplyv na normy, ktoré sa ešte len majú stanoviť v oblastiach, v ktorých sa právne predpisy alebo normy v USA v porovnaní s EÚ veľmi líšia, napríklad pokiaľ ide o vykonávanie existujúcich (rámcových) právnych predpisov (napr. REACH), prijatie nových zákonov (napr. o klonovaní) alebo budúce definície ovplyvňujúce úroveň ochrany (napr. chemické látky poškodzujúce endokrinný systém);
5. vyzýva Komisiu, aby obmedzila regulačnú spoluprácu na jasne vymedzené odvetvové oblasti, v ktorých majú USA a EÚ podobnú úroveň ochrany, alebo na situácie, keď aj napriek rôznym úrovňam ochrany existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že by sa mohla dosiahnuť harmonizácia smerom nahor, prípadne sa oplatí o ňu aspoň pokúsiť; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby v žiadnom ustanovení o regulačnej spolupráci v TTIP nebola stanovená procedurálna povinnosť prijať príslušné akty Únie, a aby v tejto súvislosti neboli stanovené ani žiadne vymáhateľné práva;
6. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby boli všetci zákonodarcovia a zainteresované strany, ktorých sa regulačná spolupráca týka, zapojení do akéhokoľvek orgánu, ktorý môže byť vytvorený na posúdenie budúcej regulačnej spolupráce;
7. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby neboli v súvislosti s hospodárskymi cieľmi prijaté žiadne kompromisy, ktoré by ohrozili verejné zdravie, bezpečnosť potravín, dobré životné

¹ C(2014) 9052 final.

² <http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/correspondence.faces/en/58643/html.bookmark>

podmienky zvierat a životné prostredie¹; vyzýva Komisiu, aby uznala, že v oblastiach, kde majú EÚ a USA veľmi odlišné pravidlá, napríklad v oblasti verejných služieb zdravotnej starostlivosti, geneticky modifikovaných organizmov, využívania hormónov v sektore hovädzieho dobytku, REACH a jeho vykonávania a klonovania zvierat na hospodárske účely, sa neuzavrie žiadna dohoda, a preto ju vyzýva, aby o týchto otázkach nerokovala;

8. vyzýva Komisiu, aby nasledujúce regulačné opatrenia alebo normy považovala za rozhodujúce, pričom v súvislosti s nimi nie sú možné žiadne kompromisy:
 - neschválenie účinných látok a maximálnych hladín reziduí pesticídov v EÚ,
 - regulačné opatrenia týkajúce sa látok poškodzujúcich endokrinný systém,
 - organizačná autonómia v oblasti dodávok vody a sanitácie,
 - integrovaný prístup EÚ k potravinovej bezpečnosti vrátane ustanovení o dobrých životných podmienkach zvierat;
 - uplatňovanie právnych predpisov EÚ o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom,
 - vykonávanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní liekov na humánne použitie, a najmä požiadavky na zverejňovanie plnohodnotných správ o klinickej štúdii v prípade všetkých klinických štúdií po skončení povoloacieho procesu vo verejne prístupnej databáze,
 - právomoc členských štátov v oblasti organizácie systémov zdravotníctva vrátane stanovovania cien a úhrad liekov, ako aj prístup k liekom,
 - obmedzenia zložiek v kozmetických prípravkoch a zákaz testovania na zvieratách v súvislosti s kozmetickými zložkami a konečnými výrobkami,
 - politiky EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, zelenej technológie a dosahovanie cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky;
 - opatrenia na zníženie závislosti na fosílnych palivách a procesy EÚ a/alebo medzinárodné procesy, ktoré vedú k dekarbonizácii dopravy,
 - ekodizajn výrobkov využívajúcich energiu;
9. vyzýva Komisiu, aby zo všetkých ustanovení dohody vylúčila verejné a sociálne služby; trvá však na tom, že nesmú existovať žiadne negatívne zoznamy, hybridné prístupy ani doložky znemožňujúce návrat do pôvodného stavu (tzv. ratchet clauses);
10. vyzýva Komisiu, aby za predpokladu, že úroveň noriem EÚ nie je ohrozená, zabezpečila podľa potreby dosiahnutie spoločného prístupu, regulačnej spolupráce či vzájomného uznávania v týchto oblastiach:

¹ Pozri prejav komisárky pre obchod Cecilie Malmströmovej z 11. decembra 2014.

- uznanie a ochrana všetkých európskych chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení zo strany USA a zastavenie zavádzajúceho používania zemepisných označení v USA,
- integrovaná ochrana proti škodcom s cieľom zabrániť živočíšnym a rastlinným škodcom,
- zníženie úrovne používania antibiotík v chove hospodárskych zvierat, čo zabezpečí účinnosť antibiotík pre ľudí a zvieratá,
- systémy identifikácie zvierat a kompatibilné ustanovenia o vysledovateľnosti na zabezpečenie toho, aby spracované a nespracované potraviny obsahujúce produkty živočíšneho pôvodu mohli byť vysledovateľné v rámci celého potravinového reťazca,
- alternatívne metódy k testovaniu na zvieratách,
- inšpekcie týkajúce sa výroby farmaceutických výrobkov a zdravotníckych pomôcok,
- opatrenia proti obezite, a to najmä u detí,
- verejné obstarávanie v oblasti ekológie,
- harmonizované vykonávanie dohody EHK OSN z roku 1958 o prijatí jednotných technických predpisov a dohody z roku 1998 o globálnych technických nariadeniach OSN,
- jednotné zavedenie vylepšeného skúšobného cyklu v EÚ a USA na základe celosvetovo harmonizovaných skúšobných postupov pre ľahké úžitkové automobily; dohľad nad trhom, súlad s výrobnými certifikátmi a overovanie splnenia požiadaviek v prevádzke, ako aj transparentnosť výsledkov,
- zavedenie globálneho systému klasifikácie ľahkých a ťažkých úžitkových vozidiel,
- náhrada kyanidu pri ťažbe;

11. vyzýva Komisiu, aby podporila začlenenie existujúcich systémov včasného varovania v potravinárskom sektore EÚ a USA a zlepšenie vystopovateľnosti produktov v transatlantickom obchodnom reťazci, aby bolo možné podniknúť rýchlejšie kroky na ochranu zdravia v prípade potravinovej hrozby;
12. vyzýva Komisiu, aby zaručila, aby kapitola TTIP venovaná TBT neobmedzovala možnosti EÚ a jej členských štátov prijímať opatrenia s cieľom znížiť spotrebu niektorých výrobkov, napríklad tabaku, potravín s vysokým obsahom tuku, soli a cukru, ako aj škodlivého požívania alkoholu;
13. vyzýva Komisiu, aby povzbudila USA k zrušeniu zákazu dovozu hovädzieho mäsa z EÚ;
14. vyzýva Komisiu, aby začala formálny dialóg o dobrých životných podmienkach zvierat s regulačnými orgánmi USA; vyzýva Komisiu, aby bránila ustanovenia týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat s cieľom dosiahnuť najvyššiu úroveň harmonizácie s

podporou nevyhnutných mechanizmov presadzovania;

15. v kontexte kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji vyzýva Komisiu, aby od USA požadovala úplné dodržiavanie multilaterálnych dohôd v oblasti životného prostredia, ako je okrem iného Montrealský protokol (ozón), Bazilejský dohovor (pohyb nebezpečného odpadu cez hranice štátov), Štokholmský dohovor (perzistentné organické látky), Rotterdamský dohovor (obchodovanie s nebezpečnými chemikáliami a pesticídmi), Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín, Dohovor o biologickej diverzite a Kjótsky protokol, a to ešte predtým, ako vysloví súhlas s regulačnou spoluprácou v týchto oblastiach;
16. vyzýva Komisiu, aby sa vyhýbala nejasnostiam s cieľom zabrániť expanzívnemu výkladu zo strany arbitrážnych tribunálov, a to tým, že zabezpečí jasné vymedzenie základných pojmov použitých v dohode;
17. vyzýva Komisiu, aby sa postavila proti začleneniu urovnávania sporov medzi investorom a štátom do TTIP, keďže na jednej strane hrozí, že by tento mechanizmus výrazne oslabil suverénne práva EÚ, jej členských štátov a regionálnych a miestnych orgánov prijímať predpisy o verejnom zdraví, bezpečnosti potravín a životnom prostredí, a na druhej strane by mali práve súdy EÚ a/alebo členských štátov poskytovať účinnú právnu ochranu na základe demokratickej legitimacy a kompetentne, efektívne a úsporne rozhodovať o všetkých sporoch, ktoré možno očakávať;
18. vyzýva Komisiu, aby v rámci rokovaní o TTIP zrušila výnimky v oblasti dane z palív pre komerčnú leteckú dopravu v súlade s odhodlaním skupiny G20 postupne odstrániť dotácie na fosílnu palivá;
19. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby bol Parlament plne informovaný o procese rokovaní;
20. vyzýva Komisiu, aby naďalej zvyšovala transparentnosť rokovaní v súlade s odporúčaniami európskej ombudsmanky zo 7. januára 2015;
21. vyzýva Komisiu, aby naliehavo vyzvala USA, aby rovnako ako EÚ podnikli kroky na zvýšenie transparentnosti;
22. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby bolo posúdenie vplyvu trvalo udržateľného obchodu v súvislosti s dohodou o TTIP komplexné a aktualizované bezprostredne po konsolidácii textu a pred jeho finalizáciou, a aby boli do tohto procesu jednoznačne zapojené zainteresované strany a občianska spoločnosť; nazdáva sa, že v rámci posúdenia vplyvu trvalo udržateľného obchodu by sa mali dôkladne preskúmať a zhodnotiť aj všetky navrhované ustanovenia vzhľadom na ich možný vplyv na *acquis* v oblasti regulácie a na slobodu EÚ pri plnení legitímnych cieľov verejnej politiky v budúcnosti, ako aj otázka, či zamýšľaný cieľ môže byť rovnako dobre dosiahnutý inými spôsobmi.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	14.4.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 59 -: 8 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Nessa Childers, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Martin Häusling, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Gilles Pargneaux, Marit Paulsen, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Paul Brannen, Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Eleonora Forenza, Esther Herranz García, Peter Jahr, Joëlle Mélin, József Nagy, Younous Omarjee, Sirpa Pietikäinen, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Bart Staes, Kay Swinburne, Tom Vandenkendelaere
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Ignazio Corrao